

बृहन्मुंबई मधील म्हाडाच्या वसाहतीमधील राखीव
भूखंडाचा विकास/ सुशोभिकरण म्हाडाने स्वतः
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृहनिर्माण विभाग,

शासन परिपत्रक, क्र. :- विकास-२०२२/प्र.क्र.१५२/गृनिप

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दि. ३ जून, २०२२.

वाचा :-

- १) उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण यांचे परिपत्रक क्र.भूव्यवस्थापक/मुं.मं./न.क्र.भूव्य.मुं.मं.१९७/४९३, दि.१८.१०.२०१६
- २) शासन अधिसूचना, नगर विकास विभाग, क्र.टीपीबी-४३१५/१६७/प्र.क्र.५१/२०१५/नवि-११, दि.२३.५.२०१८.

शासन परिपत्रक :-

म्हाडाच्या मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाच्या कार्यक्षेत्र मुंबई शहर व मुंबई उपनगरातील ५६ वसाहतीमधील ११४ अभिन्यास अस्तित्वात आहेत. म्हाडामार्फत सदर वसाहतीमध्ये विविध उत्पन्न गटांतर्गत सदनिकांचे वाटप सुमारे ६०- ७० वर्षांपूर्वी केलेले आहे. सदर सदनिकाधारकांनी सहकारी गृहनिर्माण संस्था स्थापन केल्या आहेत. तसेच विकास नियंत्रण व नियमावलीनुसार सदरहू वसाहतीमधील काही भूखंड हे मनोरंजनासाठी तसेच खेळासाठी राखीव ठेवलेले आहेत. (Reserved plot for recreation ground and playground/RG-PG) किंवा काही म्हाडाचे भूखंड मोकळ्या स्वरूपामध्ये उपलब्ध आहेत.

म्हाडाच्या मंडळांच्या वसाहतीमधील मोकळे भूखंड सुशोभित/देखभालीसाठी खाजगी सामाजिक, व्यापारी संस्था इत्यादींना निव्वळ तात्पुरत्या स्वरूपात म्हणजेच तीन वर्षांपर्यंतच्या कालावधीसाठी देण्याचा निर्णय म्हाडा प्राधिकरणाचा ठराव क्र. ५८७९, दि.२०.२.२००३ अन्वये घेतलेला आहे. तसेच सदरहू ठरावाच्या अनुषंगाने उपाध्यक्ष, प्राधिकरण यांच्या वाचा येथे परिपत्रक, दि.१८.१०.२०१६ अन्वये, उक्त भूखंड निव्वळ तात्पुरत्या स्वरूपात परवानगी देण्याचे (लायसन्स द्यावे परंतु भाडेपट्टा करारनामा करण्यात येऊ नये) तसेच त्यांचे नुतनीकरण करण्याचे अधिकार संबंधित मंडळाच्या मुख्य अधिकारी यांना प्रदान करण्यात आलेले आहेत.

वरीलप्रमाणे जरी म्हाडा प्राधिकरणाने निव्वळ तात्पुरत्या स्वरूपामध्ये भूखंड सुशोभिकरणासाठी व देखभालीसाठी खाजगी अथवा सामाजिक / व्यापारी संस्थांना देण्यास मान्यता दिलेली असली तरी बृहन्मुंबई मधील बऱ्याच भूखंडांवर काही व्यक्ती/ संस्था यांनी बेकायदेशीररित्या

बांधकामे केले आहेत. तसेच म्हाडाने दिलेल्या उक्त परवानगीचे नुतनीकरणही संबंधित संस्थांनी केलेले नाही. त्यामुळे अशा प्रकारे मनोरंजनासाठी व खेळासाठी म्हाडाच्या राखीव असलेल्या तसेच मोकळ्या भूखंडावर अनधिकृत बांधकाम तसेच कब्जा झाल्याचेही निदर्शनास आलेले आहे.

म्हाडाच्या बृहन्मुंबईमधील ५६ वसाहतींतील ११४ अभिन्यासाठी क्षेत्रासाठी वाचा येथील नगर विकास विभागाच्या दि.२३ मे, २०१८ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये विशेष नियोजन प्राधिकरणाचे अधिकार म्हाडास देण्यात आले आहेत.

२. सबब, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास अधिनियम, १९७६ च्या कलम १६४ अन्वये शासनास प्राप्त झालेल्या अधिकारांनुसार पुढीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत:-

बृहन्मुंबई मधील म्हाडाच्या वसाहतीमधील महत्वाच्या भूखंडाचा गैरवापर टाळण्यासाठी उक्त भूखंडाचा विकास/सुशोभिकरण व देखभाल करण्यासाठी यापुढे खाजगी, सामाजिक, व्यापारी संस्थांना परवानगी /मंजूरी देण्यात येऊ नये. त्याऐवजी बृहन्मुंबई विकास नियंत्रण व प्रोत्साहनात्मक नियमावली-२०३४ मधील तरतुदीनुसार, सदरहू वसाहतीमधील जे भूखंड हे मनोरंजनासाठी तसेच खेळासाठी राखीव ठेवलेले आहेत किंवा अतिक्रमित आहेत, त्या भूखंडांची देखभाल व सुशोभिकरण म्हाडाने स्वतः करावे.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२२०६२०१६३२४५६२०९ असा आहे. सदरचे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मुं. उ. भरोसे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा. सभापती / मा. उपसभापती विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई
- ३) मा. अध्यक्ष / मा. उपाध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई
- ४) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई
- ७) मा. मंत्री /राज्यमंत्री (गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) मा. संसद सदस्य / विधानपरिषद सदस्य / विधानसभा सदस्य (सर्व)

- ९) मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १०) प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य-१, मुंबई
- ११) प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य-२, मुंबई
- १२) आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई
- १३) महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रादेशिक विकास प्राधिकरण, मुंबई
- १४) उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, (म्हाडा), गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
- १५) जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर / मुंबई उपनगरे
- १६) उप सचिव (सर्व), गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७) मुख्य अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
- १८) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- १९) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- २०) निवडनस्ती (गृनिप), गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

* * * * *